

Sökplan

TDDD39 Perspektiv på informationsteknologi

Detta dokument innehåller anvisningar för upprättande av en sökplan i kursen TDDD39 Perspektiv på informationsteknologi.

Anvisningar

- Sökplanen påbörjas gemensamt i era projektarbetsgrupper under dagens workshop och utgår från informationssökningen som ni ska göra för att besvara frågeställningen till ert projektarbete.
- Ni redovisar er informationssökning och era funderingar utifrån de frågor som finns under varje nedanstående moment.
- Tanken är att ni ska komma igång med er informationssökning till ert projektarbete i god tid, planera er sökning och testa på tillgängliga sökverktyg, inte att ni ska hitta ALL litteratur innan sökplanen ska lämnas in.
- Sökplanen ska skickas in till Mikael.Rosell@liu.se senast v.37 fredagen den 13/9 för grupp 1-3 och senast v.38 fredagen den 20/9 för grupp 4-7. Ange gruppens beteckning och gruppens medlemmar i dokumentet.
- Återkoppling kommer att ges skriftligt till gruppen.
- Använd ämnesguiden: <http://guide.bibl.liu.se/datavetenskap> och bibliotekets hemsida: www.bibl.liu.se för att hitta lämpliga sökverktyg och hjälpmedel.
- Sökplanen och den efterkommande sökuppföljningen är värda 1.5 poäng på kursen.
- Vid frågor om sökplanen hör av er till Mikael.Rosell@liu.se.

1. Frågeställningen: Informationsbehov & sökord!

När ni ska börja söka efter information utgå från er frågeställning i ert projektarbete. Ange er frågeställning. Ställ er frågan vad behöver ni ta reda på för att besvara den? Vad är ert informationsbehov? Detta hjälper er att avgränsa ämnet och ringa in de första sökorden alltså, de ord ni ska börja söka med.

- a) Ange de sökord som ni kommer att använda i början av er informationssökning.
- b) Tänk ut synonymer och likartade ord på både svenska och engelska.

2. Val av Sökverktyg

När man väljer ett sökverktyg påverkar det vad för typ av information man kommer att hitta. Det kan innebära att sökningen avgränsas till ett visst ämne, att källornas kvalitetsnivå och svårighetsgrad blir högre eller lägre eller att det blir svårare att komma åt källan. Därför är det viktigt att använda flera sökverktyg då de hjälper er att få en mer heltäckande bild av de relevanta källor som finns inom ert ämne.

Ni ska nu redovisa olika sökverktyg som ni använder för att hitta information för att tillgodose ert informationsbehov.

Uppslagsverk

<http://guide.bibl.liu.se/datavetenskap>

När man ska börja söka efter information till en rapport behöver man ofta grundläggande information om ämnet. Uppslagsverk kan vara väldigt värdefulla som en första källa då man i uppslagsverk kan få tips på aspekter, synvinklar och sökord. Det finns både allmänna och ämnesrelaterade uppslagsverk och de flesta finns idag tillgängliga elektroniskt tillgängliga via Linköpings universitetsbibliotek.

Använd minst 2 av följande uppslagsverk för att söka efter nya sökord och grundläggande information om ert ämne.

- Nationalencyklopedin (NE.se)
- Encyclopædia Britannica Online
- AccessScience
- Wikipedia

- a) Jämför uppslagsverken och ange vilka/vilket som ni tycker fungerar bra för att hitta relevant information och sökord – Motivera era val och ange sökorden ni fann.

Redovisa eventuella funderingar eller problem under sökningarna.

Tänk på

- Uppslagsverk kan både vara allmänna och ämnesinriktade vilket påverkar vad ni hittar för typ av material. Ta reda på vilka ämnen uppslagsverket ni använder er av täcker.
- Uppslagsverk är sekundära källor (de hänvisar till resultat från en annan källa) därför ska de inte användas som referens för att stödja ett argument.

LiU bibliotekskatalog

<http://www.bibl.liu.se/katalogen>

För att hitta böcker som förklarar ämnet både grundläggande och mer djupgående använd LiU's bibliotekskatalog.

- a) Sök efter relevant litteratur, utgå från de sökord ni har hittills, pröva att söka på flera samtidigt.
- b) Under fliken "Bibliotek" på startsidan avgränsa er sökning till INTERNET, då får ni träffar på b.la e-böcker.
- c) Under fliken "Bibliotek" på startsidan avgränsa er sökning till litteratur tillgänglig på ett fysiskt bibliotek t.ex. TekNat-biblioteket.
- d) Redovisa relevanta titlar och nya sökord.

Redovisa eventuella funderingar eller problem under sökningarna.

Tänk på- Varje titel i katalogen har ämnesord som beskriver dess innehåll under fliken "detaljer", dessa är bra att använda som sökord.

E-bokssamlingar

<http://guide.bibl.liu.se/datavetenskap>

Använd dessa för att enklare kunna söka ämnes avgränsat, göra fulltext sökningar samt få tillgång till källan elektroniskt.

Använd minst 2 e-bokssamlingar som ni hittar under fliken "E-böcker" i ämnesguiden datavetenskap för att söka efter relevant information om ert ämne. Utgå från de sökord ni har hittills och pröva att söka på flera samtidigt.

Exempel på e-bokssamlingar:

- Books 24x7 (Innehåller litteratur om datavetenskap, b.la programmeringsspråk)
 - Ebrary (Innehåller litteratur inom många olika ämnen)
- a) Jämför e-bokssamlingarna med varandra och ange vilka/vilket som ni tycker fungerar bra för att hitta relevant information och sökord – Motivera era val.
 - b) Redovisa relevanta titlar och nya sökord.
 - c) Kan ni läsa de böcker ni hittar på skärmen?

Redovisa eventuella funderingar eller problem under sökningarna.

Tänk på - Alla titlar i e-bokssamlingarna är på engelska så sök med engelska termer.

UniSearch

Är en bra startpunkt för att söka efter relevanta källor eftersom man söker i de flesta av bibliotekets resurser (databaser, bibliotekskatalogen, e-bokssamlingar, osv.). Oavsett format dvs. böcker och vetenskapliga artiklar söks tillsammans men är ändå lätta att skilja åt.

- a) Utgå från de sökord ni har hittills sök reda på relevanta källor. Kombinera flera sökord, använd olika sökfunktioner och söktekniker i era sökningar.
- b) Ge exempel på vilka sökord ni har använt tillsammans med olika sökfunktioner och – tekniker.
- c) Redovisa relevanta titlar och nya sökord.
- d) Har ni lyckats läsa titlarna på skärmen?

Redovisa eventuella funderingar eller problem under sökningarna.

Att arbeta med avgränsningar är nödvändigt när man söker i UniSearch pga. den stora träffmängden. Använd UniSearch's sökfunktioner, söktekniker och kombinera flera sökord.

Sökfunktioner

Publication Date: Mellan vilka år källorna har publicerats

Material type: Vilken typ av källa det rör sig om t.ex. bok eller artikel.

Subject: Det ämne som i huvudsak behandlas i källan.

Language: Vilket språk artikeln är skriven på.

Söktekniker

Booleska operatorer: AND, OR och NOT

Trunkering: Learning*

Frassökning: "Learning Styles"

Tänk på - Det finns en länk till varje artikel i fulltext, i form av symbolen "Get it at LiU".

Ämnesavgränsade databaser

<http://guide.bibl.liu.se/datavetenskap>

Ibland hittar man inte det man söker i UniSearch eller så behöver man ytterligare information. Då kan och bör man söka i ämnesavgränsade databaser, fördelen är att man söker i ett mindre bestånd och lättare kan avgränsa sina sökningar på mer ämnesspecifika termer. Det är viktigt att vara uppmärksam på de ämnen som täcks i databasen. Inifrån ämnesguiden gå till "Sök artiklar i databaser" > "Artikeldatabaser" välj två ämnesrelaterade databaser som verkar relevanta för er.

- a) Utgå från de sökord ni har hittills sök reda på relevanta källor. Kombinera flera sökord, använd olika sökfunktioner och söktekniker i era sökningar.
- b) Ge exempel på vilka sökord ni har använt tillsammans med olika sökfunktioner och – tekniker.
- c) Redovisa relevanta titlar och nya sökord.
- d) Har ni lyckats få tillgång till titlarna elektroniskt?

Redovisa eventuella funderingar eller problem under sökningarna.

Söktekniker

Booleska operatorer: AND, OR och NOT

Trunkering: Learning*

Frassökning: "Learning Styles"

Tänk på

- Gränssnitt och sökfunktioner skiljer sig åt mellan de olika databaserna.
- En databas innehåller främst vetenskapliga artiklar "Journal articles" som presenterar forskningsresultat från en genomförd studie på ett avancerat akademiskt språk. Dessa är bra till att fördjupa sig inom ämnet men inte för en grundläggande förståelse.
- Artiklar med beteckningen "Review articles" ger ofta en mer översiktlig bild av ämnet.
- Man kan göra sökningar direkt från startsidan. Där kan man också med enkla medel begränsa sökningar genom att välja databasfält (titel, författare, ämnesord osv) att söka i och kombinera flera sökord.
- De flesta databaser har sökfunktioner för att avgränsa sökningar, det kan röra sig om att söka på ett språk(engelska), publikationstyp (Journal articles) eller publikationsår.
- Sök med engelska termer! Får väldigt sällan träffar på svenska.
- Det finns en länk till varje artikel i fulltext, i form av symbolen "Get it at LiU".

3. Källvärdering

För att avgöra om era funna källor är relevanta och tillförlitliga ska ni använda er av olika källkritiska kriterier som går att tillämpa på olika delar av källan oavsett vilken typ av källa det rör sig om.

Här presenteras ett urval av användbara kriterier¹

- Vem är författaren och vilken bakgrund har denne?
- Har källan genomgått någon form av kvalitetsmässig granskning? Ex. peer-review, recensioner?
- Presenteras nya forskningsresultat (är det en primär källa)?
- Innehåller informationen i källan fakta eller åsikter?
- Vilken målgrupp vänder sig författaren till?
- Finns källor och referenser tydligt angivna?
- Hur aktuell/ny är publikationen?

Redogör för vilka källkritiska kriterier ni kan tänka er att använda er av för att utvärdera era källor. Ser ni några svårigheter med att tillämpa dessa kriterier?

4. Så går vi vidare

Har ni några frågor eller funderingar kring hur ni ska lägga upp det fortsatta arbetet med informationsökningen till ert projektarbete?

¹ Rumsey, Sally (2008). *How to find information*. New York: Open University Press. Kapitel 11: evaluation of resources Tillgänglig: <https://lt.itag.bibl.liu.se/login?url=http://site.ebrary.com/lib/linkoping/docDetail.action?docID=10229839> (2013-01-10)